

Alliansens svek mot Uppsalaborna

Ungdomsarbetslöshet, större barngrupper, ökat utanförskap och ökande klyftor – var det så det skulle bli?

Alliansens vision för Uppsala.

”Vi vill att Uppsala ska bli en kommun där alla invånare är delaktiga på sina egna villkor och där människors kreativitet och förmåga tas tillvara i en miljö som präglas av öppenhet, hållbarhet och skaparglädje”. (UNT 17/9 2006)

Tre år utan koll på läget

”Prishöjning på stadsbussarna. Används pengarna till mer och bättre trafik så kommer också resandet att öka” Gunnar Hedberg (M) UNT 7/10 2006

Resandet har inte ökat, däremot har busspriserna gjort det. Andelen bussresenärer är tvärtom lägre år 2009 än år 2006.

”Vårdnadsbidraget är en ”win-win-situation” för alla. De föräldrar som av något skäl vill senarelägga dagisdebuten kan göra det, och förskolorna avlastas så att kvaliteten kan höjas och barngrupperna minska. Uppsala behöver inte göra kostsamma investeringar i nya förskoleinstitutioner.” Gustav Von Essen (KD) UNT 2/09 2006

Vårdnadsbidragsreformen är ingen win-win-situation. Få utnyttjar den och samtidigt har kvalitén i förskolan försämrats med större barngrupper och lägre personaltäthet.

”Folkpartiet skulle aldrig gå med på en skattesänkning som äventyrar välfärden!”. Karolina Hilding (FP) Chat ABC 4/09 2006

Allians för Uppsala har försämrat välfärden med sina skattesänkningar. Detta har även Folkpartiet medverkat till.

”Jag kan tänka mig att öppna denna gränd på dagtid. Ej natttid.” (Bäverns Gränd) Lars O Ericsson (C) Chat ABC 12/09 2006

Centern i fullmäktige har nu ställt sig bakom att ha öppet även på natten.

Inledning

Vi rödgröna känner ett stort ansvar att inte bara presentera en alternativ politik, utan också att granska hur Alliansen genomfört den politik som de gick till val på 2006. I denna utvärdering granskas allianspartiernas gemensamma vallöften och de enskilda partiernas viktigaste vallöften – så som de gått att utläsa före valet i partiernas IVE, broschyrer, kommunala handlingsprogram, större debattartiklar, intervjuer och medieutspel. Totalt ingår 40 löften i rapporten. Vi har sorterat bort sådana löften som inte går att utvärdera, t.ex. till följd av omätbarhet eller otydlighet.

De fakta som ligger till grund för rapporten är svar från tjänstemannaorganisationen samt statistik från kommunen och andra myndigheter som t.ex. Skolverket och Försäkringskassan.

Resultatet delas in i fyra olika kategorier: genomfört, delvis genomfört, ej genomfört och brutet.

Sammanfattning

Resultaten kan sammanställas med denna tabell:

Genomfört	3
Delvis genomfört	9
Ej genomfört	8
Brutet	20

Det är inget vackert resultat för alliansen. Särskilt när man tar hänsyn till att flera av de genomförda eller delvis genomförda löftena är sådant som medför negativa konsekvenser. Ett sådant är t.ex. löftet om att avreglera biltrafiken i staden. Dessa är åtgärder som får negativa konsekvenser för miljön, folkhälsan och kollektivtrafikens framkomlighet. Tyvärr är det

miljön som dragit nitlotten på flera områden. Det handlar inte enbart om löften som majoriteten inte uppfyllt, utan även om löften där alliansen agerat tvärt emot vad man har lovat. Vi ser t.ex. att Alliansen istället för att ”ge parkerna en ansiktslyftning” har mer än halverat anslagen för parker, och istället för att öka säkerheten för cyklister skär man ner kraftigt i investeringsmedlen för cykelvägar och drar in mer biltrafik till staden.

Löftet om att minska barngrupperna i förskolan har totalt ignoreras. Barngrupperna växer, personaltätheten minskar, vilket medför försämrad kvalitet. Istället väljer alliansen satsningar som vårdnadsbidrag och barnomsorgspeng. Vi rödgröna motsätter oss detta och vill se en annan utveckling. Förskolan är viktig för barnen och för föräldrarnas möjligheter att kombinera arbetsliv och föräldraskap. En bra och väl fungerande förskola är viktig för barnens livslånga lärande och utveckling. Vi kan inte acceptera alliansens svek mot barnen och de föräldrar som valt en kommunal förskola.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet vill med denna granskning visa hur alliansen sviker uppsalaborna och hur deras ekonomiska politik har slagit hårt mot välfärden. Det ekonomiska utrymme som funnits har använts till skattesänkningar, som nu hotar skolan, äldreomsorgen och barnomsorgen samtidigt som kostnaderna för bl.a. försörjningsstöd ökar. Alliansens löfte om ett Uppsala som en kommun där alla invånare är delaktiga på sina egna villkor, där utanförskapet skulle minska och mångfalden tas tillvara, har inte uppfyllts.

Med denna granskning får uppsalaborna en bild över hur ett negativt systemskifte pågår inom välfärdsområdet i Uppsala kommun och hur alliansen valt att inte fullfölja de löften som gavs före valet 2006.

Skattesats och principiella frågor

Löfte 1

Sänka skatten (Källa Allians för Uppsalas utveckling IVE 2006-2009, moderaterna – ”Att lita på” 2006)

Status: Delvis genomfört

”Varje skattekrona måste användas så effektivt som möjligt. Därför är hög kvalitet till låg kostnad ett självklart mål för vår politik” (Allians för Uppsala.)

De två första åren höll majoriteten den skattesänkningstakt som man utlovat, men de skattesänkningar om ytterligare 20 öre som man lovade i valet 2006 kommer inte att infrias under mandatperioden.

Rödgrön kommentar: Det ekonomiska utrymme som vi överlämnade 2006 har använts till skattesänkningar som framför allt kommit höginkomsttagarnas till del. Skattesänkningarna kombinerat med lågkonjunkturen har bidragit till kraftigt minskade resurser i kommunen. Konsekvensen har blivit att kvaliteten i välfärden har försämrats, exempelvis genom att antalet vuxna i skolan blivit färre och att barngrupperna inom förskolan blivit större. Avkastningskrav på 1 procent (ca 65 miljoner kronor) som ålagts produktionsnämnderna är det tydligaste exemplet på hur Alliansen för en politik som vilseleder uppsalaborna och media att tro att verksamheterna får mer resurser än vad de i verkligheten får.

Löfte 2

Minskat kommunalt bolagsäggande (Källa Kom igen Uppsala, Folkpartiet 2006)

Status: Brutet

Under mandatperioden har ytterligare två bolag bildats; Uppsala Parkerings AB och Uppsala Vatten och Avfall.

Rödgrön kommentar: Viss verksamhet är bättre att driva i bolagsform, men det är viktigt att säkerställa att all kommunal verksamhet, oavsett om den drivs i bolagsform eller förvaltningsform, samverkar och präglas av insyn och demokratiska beslutsprocesser. Folkpartilöftet är ett exempel på okunnighet om hur en kommun bäst styrs.

Barn och unga

Löfte 3

Minska antalet barn i barngrupperna (*Källa Kommunalt handlingsprogram för Centerpartiet i Uppsala kommun 2006 – 2010*)

Status: **Brutet**

Barngruppernas storlek i förskolan har ökat sedan majoritetsskiftet. År 2006 var snittet i Uppsala 15,9 barn per avdelning och år 2008 (Skolverket) var det 17 barn. Knappt hälften av avdelningarna har 15 barn eller färre. En femtedel av avdelningarna har över 20 barn. Enligt Skolverkets allmänna råd är en gruppstorlek på 15 barn och 5 barn per årsarbetare att föredra.

År 2009 är det i genomsnitt 5,8 barn per årsarbetare, en försämring i jämförelse med nivån 5,2 barn per årsarbetare år 2006.

Rödgrön kommentar: Det är tydligt att den borgerliga majoriteten inte har prioriterat förskolan! En välfungerande barnomsorg är en viktig förutsättning för barnens trygghet, för föräldrarnas möjlighet att studera och förvärvsarbeta och för att förskolan är det första steget i det livslånga lärandet. Yngre barn och barn i behov av särskilt stöd behöver mindre grupper för att få sina behov tillgodosedda. Skolverket nämner även att förskolor i områden med social problematik kan behöva ännu mindre grupper och högre personaltäthet.

Löfte 4

Säkerställ tillgång till öppen förskoleverksamhet (*Källa Gustav von Essen, radiodebatt sept. 06*)

Status: **Brutet**

Någon utökning av antalet öppna förskolor har inte skett sedan 2006. Fortfarande finns många områden med långt avstånd till närmaste öppna förskola. Det finns en stark efterfrågan från föräldrar i bl.a. Svartbäcken, Bälinge, och Centrala Uppsala att få tillgång till öppna förskolor.

Rödgrön kommentar: Inga initiativ från majoriteten har tagits i frågan, och inga ytterligare resurser har tillskjutits för att skapa fler öppna förskolor. Vi anser att ett ökat öppethållande ökar tillgängligheten och erbjuder stöd i föräldrarollen. Den öppna förskolan är en viktig mötesplats där föräldrar från olika delar i området kan träffas och få regelbunden samvaro med andra småbarnsföräldrar och är därmed ett effektivt sätt att stärka det förebyggande arbetet och integrationen. Öppna förskolan underlättar och för föräldralediga pappor att hitta andra föräldralediga pappor, och kan på så sätt medverka till att bryta traditionella könsmonster.

Löfte 5

Inför vårdnadsbidrag. (Källa Kristdemokraterna - kommunpolitiskt handlingsprogram 2007-2010)

Status: **Genomfört**

Vårdnadsbidraget infördes från september 2008 för barn som har fyllt 1 år men inte 3 år. Bidraget uppgår till 3000 kronor per barn och kalendermånad. Väsentligt färre barn omfattas av vårdnadsbidraget än vad som förutspåddes av Alliansen, eftersom föräldrar inte har avstått från förskoleverksamhet till förmån för vårdnadsbidraget. Idag omfattas 229 barn av vårdnadsbidrag, vilket är väsentligt lägre än de 600 barn färre barn inom barnomsorgen som Alliansen räknade med i IVE 2009-2012 för att kunna finansiera verksamheten.

Rödgrön kommentar: Vårdnadsbidraget är en orättvis konstruktion som inte alla har möjlighet att utnyttja och som innebär att jämställdhetsarbetet går bakåt och att kvinnors ställning i samhället, framförallt på arbetsmarknaden, försämras. För kommunen är vårdnadsbidraget dyrt och finansieras i slutändan via neddragningar inom barnomsorgen. Kommunens egen utredning visar att den offentliga förskolan fortfarande är det självklara valet för de flesta föräldrar. Istället för vårdnadsbidrag ska den offentliga barnomsorgen utvecklas och förbättras.

Löfte 6

Inför skriftliga ordningsomdömen. (källa "Kom igen Uppsala" Folkpartiet 2006, "Detta är mina åsikter!" Lars O. Ericsson Centerpartiet 2006)

Status: **Ej genomfört**

I maj 2007 beslutade fullmäktige att införa skriftliga omdömen i ordning och uppförande i Uppsalas grund- och gymnasieskolor. Detta beslut upphävdes dock i augusti i år efter att

Skolinspektionen till följd av en överklagan från den rödgröna oppositionen, påtalat att det de skriftliga omdömena är en del av elevens individuella utvecklingsplan och att det är rektorns uppgift att besluta om vad som ska ingå i den. Dessutom menar Skolinspektionen att omdömena ska ha sin grund i läroplanen och inte i skolans ordningsregler.

Rödgrön kommentar: Tidigare betyg och ordningsbetyg leder till en sorterings- och utslagningsskola. Vi anser att det pågående arbetet med utvecklingssamtalen mellan föräldrar, elev och personal är ett mycket mer konstruktivt och informativt sätt att följa upp skolarbetet. Dessutom riskerar ordningsbetyget att hämma barnens utveckling som kritiskt tänkande och ifrågasättande individer. Lärarnas tid ska användas till barnen och undervisning, inte till byråkrati.

Löfte 7

Att samtliga elever skall gå ut grundskolan med fullständiga betyg (källa "Kom igen Uppsala" Folkpartiet 2006 – "Val 2006" 19/9 2006)

Status: **Ej genomfört**

Betygstatistiken från 2008 (som är den senaste tillgängliga på Skolverkets hemsida) visar att 22,2 procent av eleverna gick ut högstadiet utan godkända betyg i ett eller flera ämnen, (78 procent har uppnått målen, vilket är 3 procentenheter lägre än salsavärdet på 81 procent). Elevernas resultat i nationella prov och betyg har på en sammantagen nivå utvecklas positivt, men skillnaden i resultat mellan hur många elever i årskurs nio som är godkända varierar mellan 60 och 100 procent beroende på skola (Vt. 2008). Resultatet i kunskapsutvecklingen för elever med utländsk bakgrund har inte förbättrats under åren i relation till elevernas totala resultat i skolår 9. Skillnaden har istället ökat.

Rödgrön kommentar: Elevernas måluppfyllelse och likvärdigheten när det gäller kunskapskvalitet mellan skolorna behöver säkras. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är det av yttersta vikt att säkerställa kvaliteten så att skolor når upp till förväntad måluppfyllelse och att utbildningen är likvärdig. Om detta inte säkras riskerar vissa elever att gå ut med otillräckliga kunskaper och därmed försämrade möjligheter till fortsatta studier och yrkesarbete.

Löfte 8

Att Sveriges bästa skolor skall finnas i Uppsala (källa "Kom igen Uppsala" Folkpartiet 2006, Moderaterna – "Att lita på" 2006)

Status: **Ej genomfört**

Uppsalas grundskolor är av Skolverket rankade på 216 plats vad det gäller andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen, plats 102 vad det gäller antalet behöriga till gymnasieskolan, plats 117 vad gäller antalet elever som uppnår målet i samtliga ämnen och plats 35 vad det gäller genomsnittligt meritvärde. För de två senare kategorierna finns även ett värde där man kontrollerat för föräldrars utbildningsbakgrund, kön, antalet utlandsfödda, m.m. och då ligger Uppsala ännu lägre ner i rankningen. (152 respektive 132). Uppsala hamnade dessutom på plats 207 i "Bästa skolkommun 2009" jämfört med plats 201 år 2006 (Läraryrket).

Rödgrön kommentar: Enligt ovanstående kriterier finns inte Sveriges bästa skolor i Uppsala kommun. Det är dessutom allvarligt att Uppsala tvärtom rör sig längre bort från att bli den bästa skolkommunen i Sverige. Vi anser att en högre personaltäthet är en viktig faktor för att alla elever ska få bli sedda och nå de uppsatta målen.

Löfte 9

Undervisningen i svenska ska stärkas på alla nivåer i kommunens skolor. Särskilt vikt kommer att läggas på invandrarelevernas möjligheter att tillgodogöra sig svenska språket. (källa Folkpartiet Liberalernas valprogram 2006 Kom igen Uppsala – Ett nytt ledarskap för Uppsala kommun)

Status: **Ej genomfört**

Modersmålsstödet i barnomsorgen har skurits ned kraftigt. År 2008 var det 30 minuter/barn och vecka jämfört med 2 timmar/barn och vecka år 2006. Av andelen grundskoleelever som är berättigade till modersmålsundervisning är det bara 64 procent som får undervisning (2008). En utvärdering från 2009 visar på stora variationer mellan enskilda skolor. Det saknas dessutom kunskap om målgruppens behov på flera nivåer i organisationen (delårsbokslut 2009.)

I ämnet svenska nådde bara 93 procent av eleverna i skolår 5 målen. För årskurs 9 är samma siffra 97,5 procent (2008). Andel elever i ämnet svenska som andra språk (grundskolan) som

ej är godkända ökar år efter år. Bara 78 procent nådde målen år 2008 jämfört med 89,2 procent år 2006.

Rödgrön kommentar: Detta är en utveckling som inte är acceptabel. Under förra mandatperioden var vi en bra bit på väg att ge eleverna möjligheten att tillgodogöra sig det svenska språket. Andelen elever som nådde målen i svenska som andra språk ökade tidigare för varje år (2003, 84 procent, år 2004, 85 procent, år 2005 88,9 procent och 89, 2 procent år 2006.) Alliansens skolpolitik går i motsatt riktning genom försämringar i ämnet svenska som andra språk, modersmålsstödet och modersmålsundervisningen, vilket i sin tur försämrar möjligheten för eleverna att utveckla kunskaper i svenska.

Löfte 10

Läsa-skriva-räkna garanti (källa "skolpolitiken bygger på fakta" FP UNT 28/8 2006 – Allians för Uppsala 17/9 2006 – Ett nytt ledarskap för Uppsala Folkpartiet 2006)

Status: **Ej genomfört**

"Ingen elev ska lämna årskurs tre utan att kunna läsa, skriva och räkna. Kunskaperna ska utvärderas och de elever som visar sig behöva det ska ges extra stöd och extra tid", (Allians för Uppsala). Bara 86 procent i förskoleklass har utvecklat en grund för läsning och skrivning. Skillnaderna är stora i kommunen, mellan 53 och 100 procent. 95 procent av kommunens elever i skolår 2 bedöms vara läskunniga, kunskapsresultat visar dock en stor spridning mellan skolorna, från 79 till 100 procent. Statistik saknas för skolår 3.

Rödgrön kommentar: Det är oroväckande att skillnaderna är stora i vår kommun, beroende på vilken skola man går i. En likvärdig skola är en garanti för att alla barn i vår kommun ska få tillräckliga kunskaper. För oss rödgröna blir därför arbetet med att öka likvärdigheten mellan våra skolor högt prioriterad.

Löfte 11

Ge stöd i större utsträckning till samfund och ideella organisationer som bedriver socialt arbete (källa: Handlingsprogram för Kristdemokraterna 2007-2010)

Status: **Delvis genomfört**

I IVE 2010 – 2013 avsattes 10 miljoner för så kallade samverkanslösningar.

Rödgrön kommentar: De medel som avsatts är inte generellt riktade till organisationer som bedriver socialt arbete, utan är i form av projektstöd enligt ett regelverk som kommunstyrelsen utarbetat. Regelverket har visat sig vara mycket trubbigt och har begränsat stödet på ett olyckligt sätt genom att flera intressanta projekt inte beviljas stöd.

Löfte 12

Skapa valfrihet för föräldrar och elever genom att uppmuntra bildandet av fristående skolor (Källa: *Kristdemokraterna - kommunalpolitisk program KD 2007-2010*)

Status: **Genomfört**

Rödgrön kommentar: Att blint säga ja till alla friskoleansökningar som Alliansen gör har lett till en överetablering av elevplatser, vilket skapat höga kostnader för kommunen. Kraven på en offentlig finansiering av godkända fristående skolor försvårar en rationell planering av det kommunala skolväsendet och kan undergräva kvaliteten i de kommunala skolorna. Skolor i socialt missgynnade områden drabbas hårdast. Uppsala kommun kan och bör påpeka dessa risker och ta fram underlag inför Skolverkets beslut och tillstånd. Det är också viktigt att kraven som kommunen ställer på t.ex. tillgänglighet för elever med funktionsnedsättning ska gälla även för fristående skolor.

Löfte 13

Att barnomsorgen skall vara avgiftsfri under sommaren för dem som inte utnyttjar sina platser (Källa: *Moderaternas kommunprogram 2006*)

Status: **Brutet**

Några resurser till detta finns inte. Avgift betalas för tolv månader per år, även om barnet är frånvarande på grund av ledighet, sjukdom eller av annan orsak.

Rödgrön kommentar: Detta är ett övertydligt exempel på rent röstfiskeri, där inte minsta initiativ tagits till att leva upp till löftet.

Löfte 14

Bryt människors utanförskap - jobb istället för bidrag (källa Ny kurs för Uppsala Folkpartiet 2006)

Status: **Ej genomfört**

”Ett Uppsala där ingen hålls tillbaka och där ingen lämnas efter”, ”jobblinjen mot utanförskapet” (Allians för Uppsala), IVE 2010 - 2013. En stor grupp står utanför arbetsmarknaden i dagsläget. Främst handlar det om svårigheter för utomnordiska invandrare, ungdomar och unga vuxna. Personer/familjer med invandrabakgrund är också överrepresenterade i gruppen bidragstagare som får försörjningsstöd under lång tid. Under september månad var 1 169 arbetslösa och långtidsarbetslösa ungdomar mellan 18 och 24 år. Antalet nya hushåll som har sökt ekonomiskt bistånd har ökat från cirka 70 i januari till cirka 330 i juli 2009. Antalet arbetslösa personer födda utomlands har ökat mer än genomsnittet det senaste året och utgör cirka 36 procent av samtliga arbetslösa. Andelen utlandsfödda långtidsarbetslösa utgör cirka 44 procent.(delårsbokslut 2009)

Rödgrön kommentar: Bryt utanförskapet var en av Alliansens viktigaste paroller i förra valet. Men allt fler tvingas att söka socialbidrag. Uppsala kommun har ökat utbetalningen av socialbidrag med 10 procent första kvartalet i år jämfört med motsvarande period året innan. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget för försörjningsstöd beräknas överskridas med 48 miljoner kronor år 2009.

Äldre

Löfte 15

Bygg fler äldreboenden (Ett nytt ledarskap - Allians för Uppsala UNT 17/9 2006)

Status: **Ej genomfört**

Under mandatperioden har Alliansen sammanlagt lovat 280 nya vårdboendelägenheter. De lägenheter som har byggts är planerade enligt tidigare beslut av den dåvarande rödgröna majoriteten. Det har byggts 230 nya lägenheter, samtidigt har det avvecklats 180 lägenheter, vilket netto ger 50 fler lägenheter.

Rödgrön kommentar: Alliansen har ingen egen politik för planering av nya vårdboenden. Det är fortfarande planering från föregående mandatperiod som styrt utbyggnaden.

Löfte 16

All mat till äldre skall lagas lokalt (*Ett nytt ledarskap - Allians för Uppsala UNT 17/9 2006*)

Status: **Brutet**

Det finns ännu äldreboenden utan eget tillagningskök och trots beslut i fullmäktige 2006 om att andelen lokalt tillagad mat skall öka har det efter beslut från nuvarande Allians byggts vårdboenden utan eget tillagningskök.

Rödgrön kommentar: Vårdboenden skall ha tillgång till eget tillagningskök. De äldre skall ha möjlighet att välja mellan olika rätter och maten skall vara god och näringsriktig. För att bryta social isolering skall alla äldre som vill äta tillsammans med andra beredas möjlighet till detta.

Löfte 17

Minska kötiden till platser på omvårdnadsboenden till max fyra veckor (*källa: IVE 2006-2010 Centerpartiet – kommunpolitiskt handlingsprogram kristdemokraterna 2007-2010*)

Status: **Brutet**

Medelkötiden för omvårdnadsboende är 57 dagar, d.v.s. drygt 8 veckor. Enligt Kristdemokraternas respektive Centerpartiets IVE 2006 skulle inte finnas någon kötid alls. Detta löfte har i IVE 2007 ändrats till en kötid på max tre månader (ca 13 veckor).

Rödgrön kommentar: Vi kan konstatera att när Alliansen var i opposition hade de en orealistisk politik där de lovade direktintag till vårdboende. Verkligheten hann ikapp dem 2007 då de lovade ett intag inom tre månader. Det finns fortfarande äldre som tvingas vänta mer än tre månader.

Löfte 18

Inför förebyggande hembesök från 75 års ålder (*källa Handlingsprogram för Kristdemokraterna 2007-2010*)

Status: **Brutet**

”Förebyggande aktiviteter och insatser ska fortsätta att utvecklas och uppsökande hembesök ska varje år erbjudas alla inom målgruppen (2009, personer som är 80 år och äldre)”.

Den tidigare rödgröna majoriteten införde uppsökande hembesök till personer som är 80 år och äldre och som inte har några insatser från kommunen utöver färdtjänst och trygghetslarm.

På grund av det ekonomiska läget har diskussionen om en eventuell sänkning av åldern till 70 eller 75 år inte lett till något förslag.

Rödgrön kommentar: Uppsökande arbete är av stor betydelse och ska öka inom målgruppen. Den tidigare inriktningen gäller fortfarande.

Löfte 19

Öka möjligheterna för Uppsalas äldre att själva påverka boende och service (källa: kommunpolitiskt handlingsprogram 2007-2010)

Status: **Delvis genomfört**

Ett eget val innebär att brukare själva ska få välja utförare, dock ej själva bestämma om vårdens innehåll.

Rödgrön kommentar: Den rödgröna politiken fokuserar på vårdens innehåll, där inflytande och medbestämmande är viktigt. Det är inte valet av leverantör som garanterar god vård och omsorg.

Löfte 20

”Ge stöd till alla anhörigvårdare oavsett var i kommunen de finns” (källa: Centerpartiet handlingsplan 2006 – 2010 – kommunpolitiskt handlingsprogram kristdemokraterna 2007-2010, valprogram folkpartiet 2006)

Status: **Genomfört**

Budgeten för anhörigvård har successivt ökat under mandatperioden: 2005; 14 miljoner kronor, 2006; 17,3 miljoner, 2007; 20 miljoner, 2008; 20,6 miljoner, 2009; 24,2 miljoner.

Rödgrön kommentar: Det är staten som skjutit till öronmärkta pengar som gjort detta möjligt. Det är dock oerhört viktigt att det stödet får fortsätta och att Anhörigcentret utvecklas.

Löfte 21

Lägre färdtjänsttaxa för boende på landsbygden (källa UNT 17/09 2006 Centerpartiet)

Status: **Delvis genomfört**

Principbeslut är taget i fullmäktige. Men på grund av den upphandling som Gatu- och trafiknämnden gjorde 2008 kan prissättningen inte ändras före nästa upphandling. Upphandlingen innebar en kraftig prishöjning för färdtjänsten. Ett avgiftstak på 150 kronor vid ensamåkning och 90 kronor vid samåkning infördes också, vilket innebär ett tak för långa resor. Löftet kan genom detta anses som delvis genomfört om man menar längre resor på landsbygden.

Rödgrön kommentar: Den rödgröna politiken månar om att alla människor oavsett funktionsnedsättning, skall kunna verka i samhället på lika villkor oavsett var man bor. Tak för längre resor är bra. Vi rödgröna föreslog ett lägre tak. Centerns löfte om lägre taxa för boende på landsbygden är ogenomförbart eftersom samma taxa måste gälla oavsett var man bor.

Boendefrågor

Löfte 22

Ge direktiv till Uppsalahem att ta social hänsyn vid fördelning av lägenheter. Att ha en bostad är en mänsklig rättighet i ett demokratiskt välfärdssamhälle. Hemlöshet är oetiskt (källa *Kristdemokraternas kommunala handlingsprogrammet 2006*)

Status: **Brutet**

Hitintills har inga beslut om förändringar i direktiven till Uppsalahem fattats. Hemlöshet existerar fortfarande i Uppsala, dock finns ingen samlad statistik över exakt hur stor den är. Den senaste inventeringen gjordes 2005 av Socialstyrelsen, och där uppges 316 personer vara hemlösa varav 51 personer i situation 1. ("En person är hänvisad till akutboende, härbärke, jourboende eller är uteliggare.") Eftersom inget har gjorts för att förbättra kunskapen om hur många som är hemlösa i Uppsala är det svårt att säga hur situationen utvecklats, men de tjänstemän vi pratat med gissar att antalet hemlösa är ganska konstant.

Rödgrön kommentar: Det faktum att inte ens någon ny inventering gjorts över situationen visar att Alliansen inte lägger någon större vikt vid att leva upp till löftet.

Löfte 23

Ge hemlösa en ”tak-över-huvudet- garanti” med en särskild satsning på hemlösa kvinnor (källa Kristdemokraterna kommunala handlingsprogrammet 2006 - valprogram folkpartiet 2006)

Status: **Delvis genomfört**

En ”tak-över-huvudet-garanti” finns visserligen på papperet och beslutad i IVE 2009-2012, men några fungerande direktiv om tillämpning finns inte. Hemlöshet är fortfarande ett problem i Uppsala.

Rödgrön kommentar: En egen bostad är en grundläggande rättighet. För att alla människor ska kunna få ett eget boende krävs dels att fler bostäder byggs och att stödinsatser riktas mot människor med missbruksproblematik och/eller psykiska funktionshinder, så att ingen faller igenom de sociala skyddsnäten. Vi behöver en stark välfärdspolitik, en restriktiv alkoholpolitik och ett samhälle som ger människor nya livschanser. Inte en politik där det blir svårare att få bostadsbidrag, där man riskerar att bli utförsäkrad från a-kassan och Försäkringskassan eller där man inte får läsa upp sina betyg och fråntas möjligheten att söka in till högskolan på yrkeserfarenhet.

Löfte 24

Att människors behov av rörlighet och tillgång till service, handel och kultur ska avgöra lokalisering av affärer och handelscentra” (källa Kristdemokraterna kommunala handlingsprogrammet 2006)

Status: **Brutet**

Alliansen agerar i strid mot vallöftet genom att prioritera fri etableringsrätt, där lokaliseringen avgörs av företagens önskemål och inte människors behov, exempelvis vad gäller externhandel i Fullerö.

Rödgrön kommentar: Externhandelscentra som alliansen medverkar till ökar bilberoendet. Vi rödgröna ser hellre att man bygger inom gång- och cykelavstånd från människors bostad, och/eller längs kollektivtrafikstråk. Istället för externa köpcenter bör man satsa på city, kransorterna och stadsdelscentra.

Löfte 25

Stimulera konkurrensen på bostadsmarknaden (källa kortversion av kommunprogrammet Centerpartiet 2006)

Status: **Brutet**

Alliansen har, med Centerpartiet i spetsen, sålt ut delar av Uppsalahems hyresrättsbestånd till ett lägre pris än det marknadsmässiga. Detta minskar det totala antalet hyresrättslägenheter på marknaden och ökar knappast antalet tillgängliga alternativ för de 55 000 personer som köar till en hyresrättslägenhet.

Rödgrön kommentar: Vi rödgröna värnar om hyresrätten som boendeform och tycker det är allvarligt att andelen hyresrätter minskar när det så tydligt behövs fler hyreslägenheter. Möjligheten att hyra en lägenhet är särskilt viktig för ungdomar, studenter och andra grupper med låg inkomst. Bara senaste året har 6000 personer under 30 år ställt sig i Uppsalahems kö.

Löfte 26

Införa ungdomsbostäder till rimlig hyra som studenter och övriga ungdomar kan klara av att betala med studielån/låg lön (källa Kristdemokraterna kommunala handlingsprogrammet 2006)

Status: **Brutet**

Ungdoms- och studentbostäder har funnits i kommunal ägo i många år, men någon större ökning av beståndet har det inte beslutats om under mandatperioden. I Uppsalahems årsbokslut 2008 redovisades 53 ungdomslägenheter och att 0 lägenheter är under produktion. Motsvarande siffra för studentbostäder var 199 och 68. Huruvida dessa kommer att finnas tillgängliga ”till rimlig hyra” återstår att se.

Rödgrön kommentar: Ungdomar behöver hyreslägenheter. Därför är det negativt för utvecklingen att Alliansen väljer att ombilda hyreslägenheter till bostadsrätter. Vi rödgröna motsätter oss den politiken. Att den borgerliga regeringen har slopat räntesubventionerna för byggandet av hyresrätter gör knappast heller situationen bättre för ungdomarnas möjlighet att få en hyreslägenhet.

Kultur

Löfte 27

Slopa kösystemet till den kommunala musikskolan och utöka platserna (källa

Kristdemokraterna kommunala handlingsprogrammet 2006)

Status: **Brutet**

Anslagen till musikskolan skärs ner ytterligare, efter Barn- och ungdomsnämndens beslut i november 2009. Antalet platser år 2006 var 2120 platser och år 2008 2000 platser. I nuläget står cirka 1800 barn och unga i kö.

Rödgrön kommentar: För oss rödgröna är kultur en prioriterad fråga. Vi vill utveckla musikskolan till att bli en kulturskola med plats för även t.ex. drama och bild. För att kunna öka antalet platser till musikskolan/kulturskolan är det viktigt att komma till rätta med de organisatoriska brister som utvärderingar av musikskolan har visat. Utredningen som pekar på problem i musikskolans drift har tyvärr nonchalerats av Alliansen och inga åtgärder har föreslagits. En förändrad organisation skulle ge fler platser för barn och unga.

Löfte 28

Anta utmaning från Linköping om att bli först med trådlöst stadsnät (källa Moderaterna:

Hedberg debattartikel UNT, samt "fråga politikerna" http://svt.se/2.54613/1.652986/upsala_-_tradlost_stadsnat)

Status: **Brutet**

Gunnar Hedberg har deklarerat både i kommunfullmäktige och i dialog med studentkårerna att han inte avser agera för att leva upp till löftet.

Rödgrön kommentar: Det här är ett tydligt exempel på en fråga där man inför valet lovat en sak och kort efter valet återtagit löftet.

Miljö

Löfte 29

Bygg solfångare på kommunala byggnader (UNT 14/9 2006 Folkpartiet)

Status: **Delvis genomfört**

Fyrishov invigde en solcellsanläggning i juni 2008, och har ansökt om statsbidrag för solceller till fasaden på den nya multihallen, men fått avslag från regeringskansliet. Nya, energisnåla förskolan som planeras i Ångelsta kommer att ha solceller och är enligt ansvarig tjänsteman planerad som ”koncept” för framtida nya förskolor. Vid nybyggnation kommer man att se positivt på solceller, även om det inte är en garant för att solceller byggs. Någon övergripande plan för byggande av solfångare/solceller på befintliga byggnader finns inte.

Rödgrön kommentar: Det är positivt att Alliansen fortsätter med det vi rödgröna initierade förra mandatperioden. Vi vill att kommunen konsekvent arbetar med förnyelsebara energilösningar vid all nybyggnation och inte nöjer sig med några få byggnader.

Löfte 30

Fler kommunala miljöfordon och ökad användning av förnyelsebara drivmedel (UNT 14/9 Urban Wästljung - Anders A Aronsson Folkpartiet 2006)

Status: **Delvis genomfört**

Andelen kommunalägda bilar som går på förnyelsebart drivmedel eller har partikelrening har ökat från 26 procent till 52 procent mellan 2006 och 2008. Dock har inga nya initiativ i frågan tagits sedan mandatskiftet, och Gatu- och trafiknämnden har inte genomfört kommunfullmäktiges beslut om subventionerade parkeringsplatser för miljöbilar eller beslutet att inrätta miljözoner.

Rödgrön kommentar: Det är positivt att utvecklingen går åt rätt håll, men vi rödgröna kräver ökad takt, och där kan genomförandet av subventionerade p-platser vara ett av flera sätt. Att fordonen drivs av förnyelsebara bränslen är såklart bra, men för att klara miljömålen måste bilismen minska totalt.

Löfte 31

Förbättra miljökonsekvensanalyserna (källa Kommunalt handlingsprogram 2006 Folkpartiet)

Status: **Brutet**

Miljökonsekvensbeskrivningarna (MKB) har inte förbättrats denna mandatperiod och de politiska besluten har inte ens alltid baserats på vad som framkommit i MKB:n.

Rödgrön kommentar: Flera anmärkningsvärda exempel finns under mandatperioden, exempelvis öppnandet av gator i Fålhagen och öppnandet av Bäverns gränd. Angående sistnämnda ärende fördes så sent som vid oktoberfullmäktige fram från Alliansen att det vore slöseri med resurser att i en MKB belysa konsekvenserna av det förslag fullmäktige hade att ta ställning till.

Löfte 32

Minska hälsofarliga luftföroreningar (källa UNT 14/9 2006 Folkpartiet)

Status: **Brutet**

Uppsalas senaste hållbarhetsbokslut visar att utvecklingen är på väg åt fel håll och att antalet dagar med överskridna dygnsmedelvärden ökar. Även trafikmängden ökar i innerstaden, likaså längden på körsträckorna. Öppnandet av Bäverns gränd beräknas öka luftföroreningarna ännu mer. Vidare har det åtgärdsprogram för bättre luftkvalitet som beslutades av kommunstyrelsen 2006 ännu inte genomförts. Först nästa vinter anger Gatu- och trafiknämnden att dubbdäcksförbud i stadskärnan kommer att införas.

Rödgrön kommentar: Menar Alliansen allvar med luftkvaliteten kan man inte öka incitamenten för mer biltrafik till innerstaden. Vi rödgröna vill ha fler gågator och större satsningar på kollektivtrafik och cykelvägar istället för privatbilism.

Löfte 33

Utöka arealen av skyddade hag- och ängsmarker (källa Folkpartiet UNT 6/7-2006)

Status: **Ej genomfört**

Några beslut i denna riktning har ännu inte tagits.

Rödgrön kommentar: Bevarandet av skyddsvärd natur är viktigt för den biologiska mångfalden. Detta är ett vallöfte vi gärna sett att Alliansen prioriterat, men tyvärr har Alliansen snarare gått åt andra hållet då man t.ex. skjutit frågan om naturreservat i Årike-Fyris på framtiden.

Löfte 34

Bevara grönområden (källa kandidatbroschyr Centerpartiet 2006)

Status: **Brutet**

Ett flertal detaljplaner som syftar till att exploatera parker och grönområden har dragits igång, t ex Fredriksbergsparken, Källparken, kvarteret Vidar. Därtill har bildningen av naturreservat Årike Fyris lagts på is. Centerpartiet har i fullmäktige till och med röstat emot att bevara Gränby backar trots löften om motsatsen före valet. I det förslag till ny översiktsplan för kommunen som ska remissbehandlas under hösten har merparten av de områden som i ÖP06 pekades ut som gröna bevarandeområden plockats bort.

Rödgrön kommentar: Tillgången till grönområden har en stark koppling till folkhälsa. Att slå vakt om grönområden är en viktig uppgift för en rödgrön majoritet, och som uppsalaborna också uttryckt starkt stöd för i de enkäter som besvarats angående översiktsplanen.

Löfte 35

Ge kommunens parker en ansiktslyftning (källa Moderaternas kommunala handlingsprogram 2006)

Status: **Brutet**

Sedan majoritetsskiftet har Fritids- och naturvårdsnämndens budget för parker skurits ned kraftigt till under hälften, från 25 miljoner i den rödgröna IVE:n för 2007 till 10 miljoner kronor i Alliansens IVE.

Rödgrön kommentar: Tillgång till parker och grönområden är viktigt för människors hälsa och välbefinnande.

Löfte 36

Effektivisera kommunens energianvändning (källa Moderaternas kommunala handlingsprogram 2006)

Status: **Delvis genomfört**

Värmeförbrukningen per kvadratmeter har varit kvar på i princip oförändrad nivå (från 156,2 kWh år 2006 till 156,8 kWh år 2008). Dock har det skett en minskning av elförbrukningen under motsvarande år (från 92,1 kWh till 85 kWh).

Rödgrön kommentar: Det är bra att elförbrukningen minskar, tack vare de initiativ som togs förra mandatperioden om att konvertera bort direktverkande el för uppvärmning. Tyvärr genomförs inte längre uppföljningen av energi- och elförbrukningen, som förra mandatperioden kontinuerligt redovisades i kommunstyrelsen, vilket försvårat den politiska styrningen.

Löfte 37

Avreglera trafiken i innerstaden (källa Kommunalt handlingsprogram Folkpartiet 2006 – valprogram folkpartiet 2006 - Alliansen tar tag i trafiken UNT 19/9 2006)

Status: **Delvis genomfört**

Dragarbrunnsgatan har öppnats för biltrafik, planering finns att öppna bostadsgator i Fålhagen för genomfartstrafik och beslut om att ändra detaljplanen för Bäverns gränd är fattat i kommunfullmäktige.

Rödgrön kommentar: Vi rödgröna är emot den ökning av bilismen som Alliansens politik medfört. Resultatet är negativt för kollektivtrafikens framkomlighet och för miljön, hälsan och trafiksäkerheten. Öppnandet av fler gator leder till att fler väljer att ta bilen, inte att folk kör mindre bil. Vår politik är den motsatta, med förslag på att omvandla Svartbäcksgatan mellan St Olofsgatan och Skolgatan till en bilfri gata och öppna våra centrumtorg för folkliv, serveringar och handel.

Löfte 38

Förbättra cyklisternas säkerhet (källa Moderaternas kommunala handlingsprogram 2006)

Status: **Brutet**

Investeringsmedlen för cykelvägar har skurits kraftigt och ligger nu på mindre än hälften av 2006 års nivå. Även budgeten halkbekämpning och snöröjningen för gång- och cykelvägar har minskat.

Rödgrön kommentar: Att förbättra cyklisternas säkerhet rimmar illa med nedskärningar i budgeten för cykelvägar. Vi rödgröna prioriterar cykeln före bilen, inte bara i retoriken utan även i investeringsmedlen.

Jämställdhet och integration

Löfte 39

Bort med löneskillnader som beror på kön (källa Kommunalt handlingsprogram Folkpartiet 2006)

Status: **Brutet**

Folkpartiet har röstat mot såväl att genomföra arbetsvärdering för att underlätta möjligheterna att komma åt osakliga löneskillnader som att tillskjuta medel för att rätta till osakligheterna. Efter svidande kritik i en rapport från Örebro universitet som publicerades 2008 om att Uppsala kommun saknar tillräcklig lönestatistik och handlingsplan för jämställda löner har nu en arbetsvärdering påbörjats. Resultatet kommer att bli klart senare i höst, men eftersom budgeten för 2010 redan är klubbad finns ingen möjlighet för nuvarande majoriteten att genomföra de åtgärder som behövs.

Rödgrön kommentar: Vi rödgröna tycker att det är bra att en lönekartläggning kommit igång, tack vare initiativ såväl från tjänstemannahåll som från oss rödgröna. Att Alliansen länge motverkat detta är bekymmersamt. Det offentliga har ett viktigt ansvar i sin roll som arbetsgivare, och det är viktigt att vid lönesättningen prioritera utjämnandet av skillnaderna mellan mäns och kvinnors löner. Detta kräver en tydlig vilja, medvetet arbete och riktade resurser och är inget som sker av sig självt.

Löfte 40

Minska introduktionstiden för invandrare till 6 månader (källa Moderaternas kommunala handlingsprogram 2006)

Status: **Brutet**

”Den genomsnittliga introduktionstiden för flyktingar och invandrare ska minska med minst en månad per år under tiden 2008-2010” enligt Alliansens IVE och uppföljning 2008. Löftet är inte uppnått. Den genomsnittliga introduktionstiden har ökat från 20,4 (2007) till 23,7 månader (2008). Introduktionstiden kommer troligtvis inte att bli kortare. Introduktionen sker på heltid med kombinerad språkundervisning och praktik. Trots det har endast hälften av dem som avslutat sin introduktion under året haft praktik. En relativ liten andel hade en anställning eller studerade vid avslutad introduktion. Två tredjedelar hade fortsatt behov av ekonomiskt bistånd. Under 2008 har 112 personer avslutat sin introduktion och 46 personer har avbrutit. Resultatet för 2008 visar att 33 procent var sysselsatta i arbete, utbildning eller praktik jämfört med 47 procent 2006.

Rödgrön kommentar: Den privatiserade Sfi-undervisningen har fått mycket kritik. Att det är så många som avbryter sin introduktion och att färre är sysselsatta i arbete, utbildning eller praktik är ingen positiv utveckling. Ett av problemen i Sfi-undervisningen är den bristande kontinuiteten både för den undervisande läraren, men också för gruppen och den enskilde. För att förbättra Sfi-undervisningen behövs bland annat en tydligare individualisering och fler undervisningstimmar per vecka. Sfi skall på ett målinriktat sätt kunna kombineras med praktik, arbetslivsorientering, validering, annan utbildning eller förvärvsarbete.

Källförteckning

Kvalitetsredovisning för 2008 Uppsala kommun
Delårsbokslut/helårsprognos 2009 för Uppsala Kommun
Skolverket www.skolverket.se
Arbetsförmedling/månadsstatistik www.arbetsformedling.se/uppsala
IVE Uppsala kommun 2008 – 2011
IVE Uppsala kommun 2009 - 2012
IVE Uppsala kommun 2010 – 2013
Nämndernas Verksamhetsberättelse 2008 Uppsala kommun
Årsredovisning 2006 Uppsala kommun
Årsredovisning 2008 Uppsala kommun
Läraryrket www.lararforbundet.se/uppsala
Nämndernas Verksamhetsberättelsen 2008/Uppsala kommun

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet

10 november 2009